

имане на Димитър Кальчилията, което е придобито именно по разбойнически-чрез обир на хазна, или чрез отвличане и откуп./60/ а също и чрез откуп като възмездие заради безчинства (№ 50). Не липсва и отмыщението на сърдития войвода спрямо неподчинилите му се българи кехай, от които иска пари и дрехи. Но пък изкланите им от дружината му хиляда шилета той раздава на бедните българи./61/ (№ 49) Динамично условна и "скрита" е междата между хайдутина-разбойник и хайдутина- герой.

В зависимост от конкретният контекст е налице и адекватно на представите на фолклорното мислене обяснение и мотивация. Не се отрича разбойничеството като замисъл и реализация, но се оправдава (оневинява) като цел и резултат. Може би и преди всичко заради вероятното и нелишено от логика осмисляне на хайдутина и хайдушката дружина като етническо воинство.

МЕСТНИЯТ ГЕРОЙ И "НОВИЯТ МИТ" ЗА СТОТЕ ВОЙВОДИ

Има една немалка група предания от Сливенско, в които се разказва за хайдути, вероятно конкретни исторически личности, от дружините на прочути войводи или пък за хайдути без да се споменават конкретни имена, а също и за хайдушки ятаци. И в трите случая става дума най- вече за по- малко известни в регионален машаб, но важни за конкретното селище (или няколко селища) местни личности, които заемат съществено място в местната история и чиито образи се осмислят чрез специфични представи за хайдутин и героично. Те са "своят" герой във фолклорната хайдушка история, в историята на селището и от тази гледна точка са не по- малко значими от известните хайдути и войводи. Съхранената информация за тях и нейното непрекъснато възпроизвеждане е показателно за това. Дори се наблюдава интересно явление в това отношение. Знанието за тези личности се пресъздава в преданията понякога впечатляващо детализирано и подробно, изцяло в контекста на местната фолклорна история. По този начин конкретното се осмисля и остойностява чрез общностното. Така по специфичен начин се интерпретират, съобразно наследените фолклорно- митологични представи, отделни, незначителни на пръв поглед случаи, важни събития, фамилни, родови, селищни, междуселенни, междуетнически, религиозни и други отношения.

Красноречив пример за това е родово предание за Желязко- хайдутин в дружината на Димитър Кальчилията (№ 51). И в това предание семантично ядро е хайдушко имане, придобито чрез обир на хазна. На пръв поглед историята на